

Egy tanár halála

Fekete lobogót lenget a márciusi szél a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium homlokzatán. Meghalt egy tanár: *Lantosy Károly*. Ötvennégy esztendő volt, matematika, fizika szakos. Amikor megérkezett a hír a kórházból, a III/b. minden tanulója fekete ruhában jelent meg az iskolában.

Szembetalálom magam a fényképével. Érettségi tablóról néz rám a folyosón, tekintete derűs, szemüvege jószógon csillog. Tanítványai már évek óta „*Krampusz*”-nak nevezik. Szeretből, megbecsülésből találták ki ezt a nevet, pedig sosem kellett tőle félni, sosem ijesztgették vele egymást. *Ő volt a jó krampusz*. A becsület mintaképe. A lelkiismeret élő képviselője.

Tizenöt esztendővel ezelőtt került a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumba. Sokirányú érdeklődésével tanártársai figyelmét is felkellette. Képzett volt, olvasott, jártas a filozófiai tudományokban, ismerője irodalomnak, művészetnek. És az életnek is. Ez rá volt írva, ez kiértékelődött a hangjából, kivilágított minden cselekedetéből.

Tanártársai elmondják: sokszor kínálkozott lehetőség a számára, hogy szabad idejében órákat adjon. Ellenszolgáltatásért ezt sosem vállalta. *Csak ingyen*. De úgy szívesen, bármikor, a nap minden szakában, ha kellett, éjszaka is.

— *Rendszerint már hétre beért az iskolába — emlékezik rá igazgatója. — Bejött korábban, hogy még a tanítás megkezdése előtt foglalkozzon tanítványaival.*

Türelmes volt, ha kellett tízszer is elmagyarázta a feladatot, s aki nála tanulta a matematikát, az meg is szerette. Sok országos tanulmányi verseny győztese került ki a keze alól. Az érettségien a matematikája átlaga 4,4 volt.

Benyit egy diák: *Mihóczy László*, III/b. osztályos tanuló. — *Ismered?*

— *Osztályfőnököm volt. Mi valamennyien rendkívüli embernek tartottuk. Úgy szerettük, mint az apánkat. Rajta keresztül szerettem meg a matematikát is. Sajátos módszert dolgozott ki, nem úgy tanított, mint más. Nem szerette a magolákat. Őrült, ha kérdeztünk tőle, mindenre tudott válaszolni. Beszélte nekünk színházról, irodalomról, filozó-*

fiáról. Ha valami problémánk volt, akkor csak őt kerestük. Mindig szívesen meghallgatott bennünket, s mindig talált megoldást.

Csendesen néz maga elé, hosszú ideig hallgat. Bajúza van már, felnőtt, hangja kamazatosan rekedt.

— *Nem kellett volna meghalnia. De nem vigyázott magára. Csak velünk törődött mindig. Ha mi tudtuk volna, nem engedjük...*

Lehajtott fejjel megy ki. Megszólal a csengő, szünet van, de alig hallani zsbongást. Mintha a gyász ulti volna meg az épületet, szomorúság és csend mindenütt.

Benyit egy fiatalember, a hír miatt jött, hallotta, s mint régi tanítvány érdeklődik. *Kerényi Imre* a neve, az Orvostudományi Egyetem harmadéves hallgatója.

— *Sokszor gondolkoztam, miben volt az ő nagy ereje, amivel hatni tudott ránk, diákokra. Oktatási módszerében? Emberségében? Igazságérzetében? Vagy abban a bizalomban, amellyel irányunkban viselkedett? Ez a bizalom olyan keret volt, amiből nem tudunk kitérni, mert minden cselekedetünk előtt megfontoltuk kétszer is, helyes-e az, amit tenni akarunk. Hogy vajon ő mit szól majd hozzá?*

Mesél a „hajnali” kemény feleletekről. Így nevezték a hét órákor kezdődő feleltetéseket. Mindenki jelentkezhetett *Lantosynál* tanítás előtti kikerésére. *Ez kemény lecke volt*, tudni kellett. A volt az előnye, hogy ilyenkor a tanár csak akkor írta be a jegyet a noteszébe, ha abba a diák is beleegyezett. Ha a reggeli kemény feleltetésen rossz jegyet kapott a tanuló, akkor az nem számított. Jelentkezhetett ismét, majd ismét, amíg nem tudta alaposan a tananyagot. S ezeken a reggeli „nagy birkóságokon” megszerették diákjai a matematikát. *Megszerették és megtanulták.*

— *Minden volt diákja viszábatért hozzá, úgy szerette. Mi azt írtuk a tablónkra érettségi után: „Mindén év Károly napján találkozunk.” S nem múlt el Károly nap, hogy ne keresték volna fel jókívánásaikkal volt tanulóit, még vidékről is feljöttek, utaztak egész éjszaka, hogy kezét szo-*

ríthassanak vele. Hát ilyen ember volt...

— *„Mélyére kell nézni a dolgoknak. Mindig a mélyére!...”* Ez volt a mondása. Mindent meg kell fontolni, labba vetni minden lehetőséget, s csak azután dönteni.

Ő nem vetette labba, nem fontolta meg ez egyszer, mert önmagáról volt szó. Az egészségéről. Az életéről.

Röviddel ezelőtt megfázott. Jelentéktelen influenza — mondotta. — Majd elmúlik. Köhögött egy kicsit, aztán belázasodott. Orvoshoz kellett volna mennie. De ő nem járt soha orvoshoz. *Tizenöt évig egyszer sem hiányzott a gimnáziumból.*

A kezelőorvosa mondta: — *Ha nyomban megvizsgáltatja magát, kórházba fekszik, gyorsan felgyógyul. Sajnos, amikor már kórházba került, 41 fokos lázzal, nem lehetett rajta segíteni.*

— *„Nem tudok én most beteg lenni — mondotta — különbözőben sem olyan súlyos ez a betegség. Majd kihúgom talpon. A fiaimat nem hagyom. Most van a legnagyobb szükségem rá. Jön majd a tavasz...”*

Jön a tavasz, de ő azt már nem érte meg.

Negyvenegy fokos lázzal viték a János-kórházba. Mégis el kellett hagynia a fiait, diákjait. De a diákjai nem hagyták őt magára, ott voltak vele a kórházi ágyánál, minden lélegzétvétélet figyelve.

A kórházi főorvos véleménye szerint *az utóbbi tíz esztendőben még nem nyilvánult meg ilyen érdeklődés beteg iránt*. Percenként csengett a telefon, külön inspekciós szolgálatot kellett tartani. A folyosón mindig csoportosan állodogáltak tanítványai, várták a biztató híreket. Még vidékről is jöttek, felkeresték a beteg tanárt.

Hosszú napokig tartott a küzdelem, az életért. A szeretet őrt állt, de a szeretet kevés volt ahhoz, hogy itt tartassa. *Legyőzte szervezetét a kór*, nem lehetett rajta segíteni, orvosai nem tudták megmenteni.

Úgy halt meg, mint a jó katona, aki végig kitartott posztján, ahová állították.

S úgy él tovább, mint a lelkiismeretesség és a becsületesség mintaképe...

Illés Sándor

Ma

Sokat...
ban a m...
akik ügy...
mében v...
tük val...
gányra t...
zongató...
gelnek...
emberi...
és segít...
— kezek...
ját kény...
tázia hi...
tetlenség...
őket.

A pro...
az adja...
meghatá...
ma mag...
egyáltal...
tekinthe...
nó, aki r...
nak párt...
természe...
kapcsola...
keres, t...
hatja go...
magános...
középkor...
sikerült...
dül mar...
magános...
is, ha...
kell nap...

Mi

Érzése...
valaki n...
rében is...
lóban en...
magának...
foglaltsá...
jét és k...
sét. Nem...
rolni ezt...
sére a...
vagy ol...
mal, de...
kat mag...
kell figy...
mert az...
városi t...
demográ...
szerint i...
312 000...
napjaink...
a nyugd...
zetes fe...
szám a...
egy ötv...
országos...
egy millió...
jással, a...
lékával...
Ezeket...
azért id...
lami me...
egyedül...
problém...
természe...